

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI
Dla Gimnazjum im. Jana Pawła II w Godzianowie
na rok szkolny 2014/2015
„Szkola przyjazna i bezpieczna”

Opracowała:
Katarzyna Łukaszewicz

PODSTAWA PRAWNA

Program profilaktyki w szkole Podstawowej w Godzianowie kieruje się celami i zadaniami zawartymi w:

- ✓ Statucie Szkoły
- ✓ Programie Wychowawczym Szkoły
oraz opiera się na następujących dokumentach:
- ✓ Rozporządzeniu MEN z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół Dz. U. nr 4 poz.17;
- ✓ Rozporządzenie MENiS z 31 stycznia 2002 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczych i zapobiegawczych wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniami Dz. U. nr 26 z 14 lutego 2003 r.;
- ✓ Ustawa o Systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r.;
- ✓ Rozporządzenie MEN z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. nr 61, poz. 624);
- ✓ Konwencja o prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie ogólne narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r., ratyfikowana przez Polskę 30 września 1991 r.(Dz. U. nr 120, poz. 526);
- ✓ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. nr 78, poz.483, ze zm.);
- ✓ Rozporządzenie MEN z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach;
- ✓ Ustawa z dnia 8 kwietnia 2010 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz ustawy o państwowej Inspekcji Sanitarnej;
- ✓ Ustawa z dnia 19 marca 2009 r. o zmianie Ustawy o Systemie Oświaty.

CEL GŁÓWNY

Celem nadrzędnym Szkolnego Programu Profilaktyki w Gimnazjum w Godzianowie jest wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa u uczniów oraz wspomaganie ich rozwoju - zwłaszcza uczniów klas pierwszych oraz uczniów niepełnosprawnych - poprzez ochronę przed zagrożeniami, które mogłyby ten rozwój zaburzyć, a także reagowanie w przypadkach wystąpienia zachowań ryzykownych.

IDENTYFIKACJA PROBLEMU

Na podstawie analizy dokumentacji (zeszyty uwag, dzienniki lekcyjne, opinie Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej), wywiadów z nauczycielami, pracownikami GOPS – u, rodzicami, niepedagogicznymi pracownikami szkoły, zauważa się, iż występują następujące problemy:

- agresja
- niska kultura słowa
- nieodpowiednie zachowanie w kontaktach z dorosłymi
- niewystarczająca wiedza uczniów na temat środków uzależniających
- palenie tytoniu
- niskie wyniki w nauce uczniów
- brak poczucia bezpieczeństwa w takich miejscach w szkole jak: toalety, szatnie, teren wokół szkoły
- ryzyko wystąpienia wykluczenia społecznego
- nieusprawiedliwione nieobecności uczniów
- niezdrowy sposób odżywiania się i tryb życia.

ZADANIA DO REALIZACJI W RAMACH SZKOLNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI

1. Przeciwdziałanie występującej w szkole agresji;
2. Podniesienie kultury słowa wśród uczniów;
3. Wykształcenie nawyków właściwego zachowania w kontaktach z dorosłymi;
4. Poglębianie wiedzy uczniów na temat środków uzależniających (alkoholizm, nikotynizm, narkomania, lekomania, dopalacze);
5. Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym uczniów poprzez realizację zajęć w ramach art. 42 KN oraz innych zajęć organizowanych przez nauczycieli;
6. Mobilizowanie uczniów do systematycznej pracy przez cały rok szkolny;
7. Propagowanie zdrowego stylu życia;
8. Podejmowanie działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu;
9. Przedstawienie różnych form spędzania wolnego czasu;
10. Wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa w uczniach;
11. Włączenie przedstawicieli Samorządu Uczniowskiego do konkretnych działań profilaktycznych;
12. Kształtowanie i propagowanie aktywnych działań młodzieży na rzecz społeczności i środowiska;
13. Realizowanie tematyki profilaktycznej w ramach:
  - zajęć edukacyjnych
  - lekcji wychowawczych
  - dodatkowych spotkań
14. Realizowanie programów profilaktycznych przez wychowawców;
15. Omawianie bieżących problemów wychowawczych w szkole, podczas posiedzeń Rady Pedagogicznej, spotkań z rodzicami;
16. Organizowanie w szkole imprez tematycznych (konkursów, przedstawień, prezentacji projektów);
17. Realizowanie współpracy z GOPS-em i innymi instytucjami wspierającymi szkołę;
18. Stała współpraca z rodzicami w celu przekazania im wiedzy na temat potencjalnych zagrożeń. Zapoznanie rodziców z działaniami szkoły podjętymi w związku z występującymi problemami;
19. Promocja zdrowego stylu życia;
20. Kształtowanie świadomości proekologicznej;
21. Kształtowanie systemu wartości – czerpanie z wzorców osobowych;
22. Kształtowanie nawyków właściwego zachowania w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia;
23. Systematyczna kontrola frekwencji na zajęciach i konsekwentne egzekwowanie usprawiedliwień nieobecności.

ZADANIA BĘDĄ REALIZOWANE W NASTĘPUJĄCYCH OBSZARACH

Obszar I : Zachowania agresywne

Obszar II : Kultura osobista

Obszar III : Niebezpieczeństwo uzależnień

Obszar IV : Niska motywacja do nauki i osiągnięcia sukcesów szkolnych

Obszar V : Niepowodzenia w nauce

Obszar VI : Zagrożenie wykluczeniem społecznym

Obszar VII : Zdrowy styl życia

Obszar VIII : Zachowanie w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH

Obszar I : <u>Zachowania agresywne</u>			
Cel: <i>Ograniczenie i eliminowanie zachowań agresywnych</i>			
Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi

Przeciwdziałanie występującej wśród uczniów agresji	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie spotkań z udziałem psychologa dla uczniów, rodziców, nauczycieli; - realizowanie wybranych programów profilaktycznych zmierzających do eliminowania zachowań agresywnych; - organizowanie zajęć na temat agresji, jej przyczyn, skutków i sposobów reagowania na nią; - konsekwentne stosowanie kar za zachowania agresywne; - zapobieganie zachowaniom niebezpiecznym w czasie imprez okolicznościowych oraz wycieczek szkolnych; - organizowanie zajęć promujących postawę asertywną; - zorganizowanie Szkolnego Dnia Profilaktyki; - wzmożona kontrola dyżurujących nauczycieli w miejscach w których uczniowie czują się najmniej bezpiecznie; - zapewnienie bezpieczeństwa uczniom dojeżdżającym w trakcie dojazdów; - współpraca z organizacjami wspierającymi szkołę (Policja); - informowanie rodziców o niewłaściwym zachowaniu ucznia. 	<p>Dyrektor</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Pracownicy obsługi</p> <p>Opiekun dowozów</p> <p>Opiekun świetlicy</p>	
Wyeliminowanie agresji słownej	<ul style="list-style-type: none"> - szybkie reagowanie na przejawy agresji słownej podczas przerw czy w czasie zajęć; - odnotowywanie w zeszytach uwag lub w dzienniku tego typu zachowań i informowanie o problemie wychowawców oraz rodziców ucznia; - w przypadku wystąpienia agresji słownej postępowanie zgodne ze strategiami przewidzianymi na takie sytuacje. 	<p>Dyrektor</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Pracownicy obsługi</p> <p>Opiekun dowozów</p> <p>Opiekun świetlicy</p>	

Obszar II : Kultura osobista

Cel: *Podniesienie kultury osobistej uczniów.*

Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
Podniesienie kultury osobistej	<ul style="list-style-type: none"> - promowanie zasad kulturalnego zachowania się w szkole i poza nią, ze szczególnym uwzględnieniem zwrotów grzecznościowych; - prezentacja zasad kulturalnego stylu bycia na gazetkach szkolnych; - organizowanie zajęć na tematy dotyczące kulturalnego zachowania się; - poruszanie tematyki kultury zachowania na lekcjach wychowawczych. 	<p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Pracownicy obsługi</p> <p>Opiekun dowozów</p>	
Uwrażliwienie na potrzeby innych	<ul style="list-style-type: none"> - udział w cyklicznych akcjach charytatywnych oraz akcjach wolontariatu wynikających z bieżących potrzeb; - organizowanie pomocy koleżeńskiej oraz akcji dla osób potrzebujących z najbliższego środowiska. 	<p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Samorząd uczniowski</p>	
Kształtowanie postawy prospołecznej	<ul style="list-style-type: none"> - mobilizowanie uczniów do kreatywnego działania na rzecz społeczności uczniowskiej; - zachęcanie uczniów nie tylko do udziału ale również do współtworzenia uroczystości szkolnych czy akcji 	<p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele</p>	

	charytatywnych; - promowanie postawy aktywnego i kreatywnego ucznia.	Samorząd uczniowski	
Wykształcenie umiejętności odpowiedniego zachowania w kontaktach z dorosłymi	- realizowanie na lekcjach wychowawczych zagadnień dotyczących prawidłowych relacji opartych na kulturze i zaufaniu między dorosłymi a dziećmi/młodzieżą; - uwzględnianie w ocenie z zachowania przestrzegania tych norm; - współpraca z rodzicami uczniów nie przestrzegającymi ww. norm.	Dyrektor Wychowawcy Nauczyciele	

Obszar III : Niebezpieczeństwo uzależnień

Cel: Zapobieganie uzależnieniom wśród uczniów.

Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
Poszerzenie wiedzy dotyczącej skutków stosowania używek (nikotyna, alkohol, środki pobudzające tzw. „dopalacze”)	- organizowanie zajęć edukacyjnych na temat zagrożeń wynikających z uzależnień od alkoholu, papierosów i środków pobudzających; - udostępnienie wykazu instytucji gdzie można szukać pomocy specjalistycznej w przypadku uzależnień; - kolportaż ulotek o tematyce profilaktycznej wśród uczniów i rodziców.	Nauczyciele Wychowawcy	
Kształtowanie postaw asertywnych	- organizowanie zajęć kształtujących postawę asertywną w sytuacjach, w których dziecko jest namawiane do stosowania używek; - poruszanie tematów zagrożeń wynikających z uzależnień (od słodczy, tytoniu, gier komputerowych, leków itp.)	Nauczyciele Wychowawcy	
Uświadomienie skutków palenia tytoniu	- realizowanie zajęć uwzględniających tematykę skutków palenia tytoniu; - w przypadku wystąpienia zjawiska palenia tytoniu w szkole i poza nią wdrożenie strategii przewidzianej w statucie szkoły	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy	

Obszar IV : Niska motywacja do nauki i osiągania sukcesów szkolnych

Cel: Zwiększenie motywacji do nauki.

Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
Umożliwienie uczniom osiągnięcia sukcesów	- organizowanie konkursów szkolnych; - zachęcanie do udziału w konkursach pozaszkolnych; - pomoc w przygotowaniu do konkursów.	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy	
Włączenie samorządu Uczniowskiego do konkretnych działań profilaktycznych	- organizowanie pomocy koleżeńskiej; - organizowanie akcji charytatywnych; Współorganizowanie konkursów szkolnych.	Opiekunowie SU Nauczyciele Wychowawcy	
Kształtowanie systemu wartości, czerpanie z wzorców osobowych	- organizowanie Święta Szkoły; - organizowanie zajęć ukierunkowanych na wskazywanie autorytetów (ze szczególnym uwzględnieniem Patrona szkoły) i poznawanie ich drogi życiowej.	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy	
Zwiększyć atrakcyjność zajęć	- organizowanie atrakcyjnych zajęć z zastosowaniem metod aktywizujących oraz sprzętu multimedialnego;	Nauczyciele Wychowawcy	

	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie wycieczek oraz zajęć szkolnych poza murami szkolnymi – w terenie; - organizowanie wyjazdów młodzieży na cykliczne projekcje filmów w ramach projektu „<i>Nowe Horyzonty Edukacji Filmowej</i>” w zależności od możliwości organizacyjnych. 		
Motywowanie uczniów do nauki	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie zajęć w kółkach zainteresowań; - promowanie uczniów osiągających sukcesy w nauce na forum szkoły; - wręczenie listów gratulacyjnych rodzicom uczniów uzyskujących bardzo dobre wyniki w nauce. 	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy	

Obszar V : Niepowodzenia w nauce

Cel: *Pomoc uczniom z niepowodzeniami szkolnymi.*

Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
Wyeliminowanie nieusprawiedliwionych nieobecności	<ul style="list-style-type: none"> - systematyczna kontrola frekwencji na zajęciach lekcyjnych i odnotowywanie nieobecności w dzienniku lekcyjnym; - szczególna kontrola frekwencji uczniów podczas ostatnich tygodni roku szkolnego; - konsekwentne egzekwowanie usprawiedliwień nieobecności; - systematyczne kontakty wychowawców z rodzicami wagarujących uczniów; - obniżenie oceny z zachowania „wagarowiczom” zgodnie z WZO. 	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy	
Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie zajęć dla uczniów z trudnościami w nauce w ramach tzw. „godziny karcianej”; - organizowanie sprawdzianów poprawkowych dla chętnych uczniów; - organizowanie zajęć przygotowujących do egzaminu gimnazjalnego; - współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę, np. GOPS, PPPP; - stała współpraca z rodzicami uczniów napotykających na trudności w nauce. 	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy	
Mobilizowanie uczniów do systematycznej pracy przez cały rok szkolny	<ul style="list-style-type: none"> - uświadamianie uczniom, że ocena na koniec roku szkolnego jest średnią ważoną ocen z <u>całego</u> roku szkolnego (a nie tylko ostatnich kilku miesięcy); - zachęcanie uczniów i rodziców do świadomej kontroli swoich wyników na stronach dziennika elektronicznego; - rygorystyczne przestrzeganie przez nauczycieli zasady, że poprawa sprawdzianów możliwa jest jedynie w terminie 2 tygodni ich sprawdzenia. 	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy	

Obszar VI : Zagrożenie wykluczeniem społecznym

Cel: *Zapobieganiu wykluczeniu ucznia ze społeczności szkolnej.*

Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
Reagowanie wychowawcy	- przydzielanie zadań nobilitujących ucznia w oczach	Dyrektor	

w sytuacji ryzyka wykluczenia ucznia ze społeczności klasowej	<p>klasy;</p> <ul style="list-style-type: none"> - podczas lekcji wychowawczych stosowanie różnorodnych metod – dramy, pogadanek, zabaw integrujących itp., które mogą pomóc w zrozumieniu i zaakceptowaniu ucznia zagrożonego wykluczeniem przez rówieśników; - indywidualne rozmowy z uczniami i –jeśli zachodzi taka potrzeba - rodzicami; - analiza przypadku – szukanie przyczyn trudnej sytuacji; - współpraca z pracownikami GOPS- u i PPPP; - przekazywanie informacji rodzicom o możliwości pozyskania pomocy. 	Nauczyciele Wychowawcy	
Integracja zespołów klasowych	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie imprez klasowych; - włączenie ucznia do pracy na rzecz klasy i szkoły; - praca w zespołach mieszanych na zajęciach lekcyjnych. 	Nauczyciele Wychowawcy	
Ułatwienie funkcjonowania w środowisku szkolnym dzieciom z dysfunkcjami bądź niepełnosprawnym	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja szkoleń kadry nauczycielskiej (przy współpracy z PPPP); - wstępne diagnozowanie problemu przez wychowawcę; - analiza dokumentów poradni, zaleceń lekarskich itp.; - przeprowadzanie zajęć uwzględniających tematykę niepełnosprawności; - dostosowanie form oraz metod pracy na lekcji do możliwości uczniów z dysfunkcjami; - zapewnienie właściwych warunków podczas egzaminu gimnazjalnego dla uczniów z diagnozą poradni. 	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy	
Eliminowanie negatywnych zachowań uczniów	<ul style="list-style-type: none"> - indywidualne rozmowy; - w razie konieczności postępowanie zgodne z procedurami zamieszczonymi w statucie szkoły. 	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy	

Obszar VII : Zdrowy styl życia

Cel: *Promowanie zdrowego stylu życia.*

Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zajęć pozalekcyjnych: <ul style="list-style-type: none"> ✓ zajęcia sportowe ✓ kółko teatralne ✓ kółko plastyczne ✓ koło LOP ✓ zajęcia muzyczne - organizowanie wycieczek szkolnych: <ul style="list-style-type: none"> ✓ krajoznawczych ✓ do kina ✓ do teatru 	Nauczyciele Wychowawcy	
Kształtowanie świadomości ekologicznej	<ul style="list-style-type: none"> - udział w akcjach proekologicznych: <ul style="list-style-type: none"> ✓ sadzenie roślin ✓ akcja „Sprzątanie Świata” ✓ Dzień Ziemi ✓ zbiórka surowców wtórnych ✓ dokarmianie ptaków zimą ✓ wykonywanie budek lęgowych oraz karmników ✓ zbiórka zużytych baterii, zepsutych telefonów 	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy	

	<p>komórkowych, kartridży itp.</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzanie lekcji wychowawczych na temat troski o środowisko naturalne (recykling, segregowanie śmieci, oszczędzanie wody i energii itd.) 		
Dbłość o zdrowie	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie posiłków dla uczniów; - organizowanie zajęć edukacyjnych i lekcji wychowawczych na temat zdrowego odżywiania się; - organizowanie Szkolnego Dnia Profilaktyki oraz Szkolnego Dnia Sportu; - na zajęciach lekcyjnych oraz na lekcjach wychowawczych podkreślanie konieczności dbania o higienę osobistą – szczególnie w okresie dorastania; - przeprowadzanie zajęć na temat dróg zakażenia oraz konsekwencji zarażeniem chorobami wenerycznymi oraz wirusem HIV. 	Nauczyciele Wychowawcy	

Obszar VIII : Zachowania w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia

Cel: *Zapobieganie sytuacjom zagrożenia życia i zdrowia.*

Zadania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
Kształtowanie nawyków właściwego zachowania w sytuacjach ekstremalnych	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z przedstawicielami odpowiednich służb – pokazy i pogadanki na temat zachowania się w sytuacjach zagrożenia; - przeprowadzanie próbnej ewakuacji. 	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy	
Kształtowanie umiejętności zachowania się w sytuacjach wzbudzających niepokój	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie zajęć poruszających kwestię zagrożeń pojawiających się w sytuacjach codziennych oraz wynikających z korzystania z Internetu. 	Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy	